

Flyve ASK 2016

Sagnlandets Venner i Lejre – juni

Sagnlandets Venner og Ansatte holder Årsfest 20. august 2016

Store som små er velkomne

Lørdag d. 20. august byder på hyggeligt samvær for både Venner og medarbejdere. Gæster er velkomne jf. nedenfor. Vi følger op på sidste års succes med en fælles arbejdsopgave forud for aftenens fest for dem, der har lyst til en praktisk indsats. Her får både børn og voksne mulighed for at bidrage samt lære hinanden at kende, samtidig med at Sagnlandet får en hjælpende hånd, til løsning af en opgave, hvormange hænder er en stor hjælp. Velkommen til en hyggelig dag og aften i fællesskabets tegn.

Husk tilmelding i god tid
med navn både for Jer og Jeres evt. gæster
OBS Indgangen lukker kl. 18

- Kl. 10.00-17.00 Fælles indsats. Afhængigt af hvormange der melder sig, vil Sagnlandet sætte pris på hjælp til enten 1) at reparere flet- og kvashegn ind mod Jemalderlandsbyen på bakken med Danselabyrinten. Så slippervi nemlig for at få ne bryder ind i landsbyen i tide og utide eller 2) at soignere og beskære vores smukke, men tilgroede udsigtssti gennem højskoven og langs yderhegn mod øst med udsigt ud over Gl. Lejre og det historiske landskab med halleme. Husk gerne arbejdshandsker.
- Kl. 10.00. Samling i Sorte Hus med lidt forklaring, kaffe og lidt koldt at drikke
- Kl. 10.30-17.00: Vi knokler på – store som små – med en, måske begge afhængigt af tilmeldinger, af de beskrevne opgaver. Frokost spiser vi, når vi synes. Cafeen har en gratis sandwich og kold vand til alle, der er tilmeldt arbejdsindsatsen på forhånd.
- Kl. 17. Når Sagnlandet er lukket, dækker vi i fællesskab op på "Dronningepladsen" ved Multihus, får tændt hyggebål på Vikingepladsen Ravnebjerg mm.
- Kl. 18.00 Spiser og hyggevios, hvormenuen bl.a. er helstegt pøtTEGRIS fra grillen og gode salater mm. Med børnene laver vi sammen med forældrene pandekager over bål. **HUSK: Til maden om aftenen medbringes eget spiseudstyr (tallerkner, bestik og glas/kopper), drikke og kaffe. Cafeen har ikke åbent om aftenen, men der er et begrænset lager af vin, øl, vand og kaffe mod besked, kontant betaling.**

TILMELDING - **SENEST 3. AUGUST men meget gerne før**

- med e-mail til svl@sagnlandet.dk
- med post til Sagnlandet, Slangealleen 2, 4320 Lejre, 4648 0878.

Skriv venligst: SVL årsfest, navn(e), adresse, antal B (børn 7-11 år), antal V (for voksne), e-mail. Husk at skrive navne på alle, også Jeres gæster. Vi lægger liste over tilmeldte i butikken. **Vigtigt:** Oplys ved tilmelding om I deltager i fælles arbejdsopgave eller om I først kommer til spisning. **Vi kontakter jer direkte om opgaver efter tilmelding.** Men OBS at i år er der ingen tilmelding til madlavningsopgaver.

PRIS for INDGANG.

Medlemmer kommer ind på medlemskort.

Førhåndstilmeldte Gæster (tilmeldt med navn) fra 12 år betaler 65 kr. eller bruger sesonkort. Ikke-førhåndstilmeldte er velkomne, men betaler fuld adgangspris.

PRIS for MADEN:

Alle voksne deltagere, 120 kr pr person, børn 7-11 65 kr. Små gratis

BETALING via net eller kontant

Førud kun via netbank

Medbring kvitteringen til festen.

Nordea Reg. nr. 2280, Konto: 4384950707, Anvend betalingskode: +73 < 86214768<

Skriv venligst: SVL årsfest, navn(e), antal B (børn 7-11 år), antal V (for voksne), e-mail.

På dagen ved indgangen og helst kontant

Leslåningsdagen blev igen i åren vellykket og nyttig dag

Lørdag d. 18. juni holdt Je malderlauget i fællesskab med Kildeengens Leslålug fra Danmarks Naturfredningsforening leslåningsdag i Je malderen. På laugets dagen forinden havde vi i lauget lavet høtøningsstativer, så der også vil være mulighed for formidling om høtøring og brug af høet.

Der var Pilefestival i Sagnlandet andetsteds, så mange besøgende blev hos dem, men der kom også folk ud til os, som var forholdsvis interesserede, og nogle spejdere deltog en tid under kyndig vejledning. Vejrude med tilsmilede os med sol og en smule vind, så det ikke blev alt for varmt at arbejde.

Vi mødtes kl. 10 til morgenbrød og kaffe, inden vi gik i gang med arbejdet. Sagnlandet har været så heldig at få midler til en græsbank, hvilket bl.a. har givet 4 helt nye le og rive til brug f.eks. ved arrangementer som dette. Så udstyret var i orden. De gæve folk fra Leslåluget havde naturligvis også deres eget grøj med.

Græsset inde i selve Lethra havde Driften allerede slået med maskine, men området bagest i landsbyen, omkring palisadeanlægget og smedjen var godt tilvookset med både græs, brændenælde og andre vækster – næsten 1 m højt. Vi lagde godt fra land, og inden frokost havde vi – mere eller mindre effektivt (ikke alle havde prøvet det før) – fået slået det meste. De der kom forbi og var interesserede, fik en lille snak og en fortælling.

Efter frokost (venligst sponsoreret af Sagnlandet) gik turen til Landbohuse. Christine der er områdeleder havde afsløret, at der også var græs, der trængte til slåning. Vi blev vel modtaget af landbofolket og fik slået omme ved huggehuset og omkring fårefoldene.

Høet skal tørre på jorden et par dage og så hænges til tørre på trækantryttere. Der er både fomidling og sengehalm i det. Laurent havde lagt linie me, Peter og Ulla havde forberedt, og Jemalderlaug havde sat trytterne op på laugsdagen forinden. To ve og Mette var to vholdere for selve dagen, og direktøren svang også leen.

Det er nu andet år i træk, der er blevet holdt le slåningsdag, og vi håber det bliver et fast indslag i (for)sommerens program. Næste år ser vi også gerne en masse nye deltagere. Hvert år er der et par stykker mere, der lærer teknikken.

Mette Bendsen, fra Jemalderlaug og Bestyrelsen

Stenalderen søger Sagnlandsvenner/ -indbyggere i ugerne 27 & 31! og så er der den årlige internationale Athra Gathering i uge 29

I de sidste 3 sæsoner har stenalderområdet foldet sig ud med 3 nye tidsområder - *Ranaa* senistiden, *Thaha* Maglemose tiden & *Vanaa* Kongemose tiden - i nabolandet af den "gamle" sommerboplads *Athra* for Ertebølle tiden.

Der er

- * stenalderfestival *Athra Gathering* i uge 29
- * ekstra fokus i uge 27 og uge 31 på dagsaktiviteter for vores sommerturister, fritid sinstitutter og internationale gæster.

Dagsprogrammet i ugerne 27 og 31 byder hver dag på 2 inddragende fortællinger i rolle (annonceret kl.11-13 & kl.14-16) om ildslagning, flinthugning og til sidst jagt (træning) i skoven med bueskydning & kaste træ. Hovedbasen for aktiviteterne bliver Maglemosehytten. Det vil sige at både *Ranaa*, *Vanaa*, *Athra* og den nye *Akra* - tidlige Bondestenalder på den lille lysning halvvejs imellem Varpelevvej og *Athra* -, står ledige for levende gørelse i lånte dragter - OBS. først til mølle for kun 14 nye dragtsæter disponible - og forberedelse op til *Athra Gathering*, uge 29, eller færre diggørelsen af projekterne efterfølgende, uge 31.

Hvis du altså er interesseret i at:

- ✓ Få inspiration om formidling i rolle
- ✓ Få øvet flinthugning og skæftning af redskaber
- ✓ Få øvet et andet håndværk, som du har interesse for, fidus til, eller endda ekspertise i (flet, træarbejde, garvning / skrabning, landskabspleje mm.)
- ✓ Se julestamme både og høste bundter af dunhammerblad til et sivilbådprojekt under Stenalderfestivalen
- ✓ Hjælpe med startrydningen og indretning af *Akra*, inden de første bønders ankomst i uge 29

er du velkommen til at melde din deltagelse direkte til Laurent Mazeret, områdeleder for Oldtiden på adressen ma@sagnlandet.dk, **senest fredag den 1. juli**

Du bedes præcisere datoer, opgaveønsker, præference for ét af vores tidsområder:

- * senistiden / senpalæolitikum (ca. 15.000-9.000 f.Kr.)
- * Maglemose-, Kongemose-, Ertebølle tiden / Mesolitikum (ca. 9.000-4.000 f.Kr.) eller
- * tidlige bondestenalder/ neolitikum (ca. 4.000-3.000 f.Kr.).

I disse uger 27 & 31, må du gerne sørge for din egne medbragte stenaldermad, da de annoncerede sessioner ikke tillader de kun 2 instruktører i at lave fortidsmad for hele staben.

Stenalderfestivalen / Athra Gathering uge 29 - fra ma.d.18. til sø.d.24 juli 2016

Traditionen tro afholder vi forelleve gang vores internationale stenalderfestival med omkring 50 rekonstruktionshåndværkere, formidlere og forskere, der vil mødes og præsentere for vores publikum stenalderens levevis og teknikker, med fokus i år på transportmidler og -vilkårida tidens "vejløse" landskaber - se vedlagte invitation (side 1 til 4).

Førdem derkender eventen, er det ikke mindre end stenalderområdet klima, med masser af aktiviteter at kigge på eller få fingrene i efter dagsprogrammet for gæsterne, viden at høre om ved aftensoptæg, logistik at hjælpe til både front- & backstage, og spændende personligheder at møde og blive inspireret af.

Ligesom i ugerne 27 & 31, må du meget gerne melde dig til, direkte hos Laurent Maze på adressen lma@sagnlandet.dk, **senest fredag den 1. juli**, med detaljer om:

- ✓ Hvilke dage du kan være med, evt. med ønsket om madning på stedet, imellem lørdag den 16. juli, hvor de første gæstegrupper modtages i Sagnlandet, og søndag den 24. juli, hvor de sidste deltagere rejser hjem igen efter lukketiden.
- ✓ Hvilket tidssområde du gerne vil blive hovedsageligt knyttet til, med muligheden selvfølge ligefor at pendle efter aftale om aktivite tsprogrammet. Backstage-hjælp i almindelig mode med tøj kan også være et valg for dig.
- ✓ Om du selv har stenalderdragt med, eller ønsker at låne et dragtsæt, dog begrænset til 14 stykker.

Sidst men ikke mindst, taget stenalderfestivalsøgende tilslutningsskrift og publikumssuccesår efter år i betragtning, har Sagnlandet besluttet at bede de danske festvaldeltagere (flinthuggerseminariet fra KUA (22.-24.juli) & laugmedlemme og andre danske frivillige) om at **støtte fortids- & aftenmadudgifterne med en besked en madbillet på 30 kr. per person per dag**. De går til at kunne spare de udenlandske gæstegrupper for ekstra omkostninger og nedre dyre rejseudgifter. Vi håber, at alle deltagere har forståelse for vores beslutning, som budgetmæssig garanti for festivalsøgende fremtid.

Laurent Maze, områdeleder for Oldtiden

Sagnlandets runesten i formet selskab

Den 19. maj 2016 udgav Gyldendal og Nationalmuseet en smuk publikation "Danmarks runesten – En fortælling". Det er en rigtig såkaldt "coffee table book", der uden tvivl bliver denne generations standardværk om runer, runerister og deres runesten. En særegen og gådefuld kulturarv, der fortsat appellerer og taler til os tværs gennem mere end 1000 år.

Derfor er det særlig formøjelse at konstatere, at Sagnlandets Venners smukke 50-årsjubilæums gave, en kopi af en af Danmarks ældste runesten, Snoldellev-stenen, ikke bare optræder i originalversion men også i kunstner Ole Manske Andersen's smukke, farvelagte genskabelse i Sagnlandet. Vi kalder den for Gunvald-stenen.

Den originale Snoldellevsten optræder som første billede i kapitlet om Danmarks ældste runesten fra 700-tallet, mens Sagnlandets version er gengivet i vores egen fotografer Ole Malling's smukke midsummer solhvervsfoto fra 21. juni 2015.

Lisbeth Imers anbefalelse sværdige bog bekræfter altså på bedste vis, at Venneforeningens gave til Sagnlandet på alle måder har været velvalgt, og nu selv står som et selvstændigt minde om en særlig begivenhed og indsats. Tak. *Lars Holten, direktør*.

På 366 sider ud folder museumsspektør Lisbeth Imer, Nationalmuseet, i sin bog *Rune stene nes historie på en letlæst og levende måde og understøttet af rigt og stemningsfuldt illustreret affotografier* Roberto Fortuna.

Lisbeth Imer og Roberto Fortuna under optagelse af bogens illustrationer.

Rune me på oprigina stene n ses bedst i mørke med særlig belysning

Trods det at der aldrig (endnu) er fundet en rune sten i Lejre-området, omtales Lejres sagnkoneslæggt, Skjoldungeme, og Lejres betydning som centralt samlingspunkt i yngre jernalder og vikingetid.

Ja, Lisbeth Imer drister sig endda til at skrive (s. 119), ”... *Men det er ikke utænkeligt, at der engang har stået en rune sten her på landets måske mest suveræne samlingspunkt i den senere jernalder og vikingetid.*”

Venneforeningens runesteinsgave afsløredes den 21 juni 2015.

Frivillige Gavebidrag

2016 - Ved Sankt Hans havde Sagnlandet fået 89 frivillige gavebidrag på 200 kr. Nu mangler vi bare 22. Imå meget gerne hjælpe Sagnlandet med det. I kan jo fradrage beløbet, og Sagnlandet kan fortsat være almennyttig institution og få moms-kompensation. Det batter.

Det er vigtigt for ansøgninger og samarbejde og for budgettet. Og når det store kongehalssprojekt går i gang, bliver det endnu vigtigere. Tilmeldingsblanket vedhæftet. Tak til Jer.
Lars Holten, direktion

Medlemskab og kontingent

Medlemskab. Man bliver medlem af Venneforeningen, når man betaler kontingent. Der skal betales for hver person særskilt (ej bøm 0-2 år) med opgivelse af navn, adresse og e-mail. Opgivelsen e-mail til den husstand, sendes al information med posten. Vi forsøger ikke at sende dobbelt til nogen husstand. Fortælses gerne, hvis der alligevel er svipser.

Det personlige medlemskort sendes til alle med posten, når Sagnlandet har registreret Jeres betaling. **Prisen** er 200 kr. for voksne og 100 kr. for børn fra 3 til 11 år.

Man kan betale på flere måder

Betaling med PBS, Sagnlandets PBS nr 08018715.

I skal tilmelde Jer til Sagnlandet, når I vil til at bruge PBS hos os første gang. Så søger Sagnlandet for videre tilmelding til PBS.

Send en e-mail med oplysninger om betalernes CPR, navn, adresse, bankreg og bankkonto, e-mail, og for hver anden person, I betaler for (også bøm 3-11 år) skal I sende alder, navn, adresse og e-mail (hvis den er forskellig fra betalers). Sagnlandet opretter Jer, og fremover går det automatisk.

Betaling med Netbank med betalingskode: +73 <86214768>

Der skal laves en særskilt betaling for hver, der skal have et medlemskort. Sagnlandet får gennem betalingen oplyst navn og adresse på betaleren. Under meddelelse skrives: navn, e-mail adresse. For hver betaling skrives for den, der skal have navn på kortet: navn, adresse og evt. e-mail

Direkte i en bank. Bed venligst banken om at anføre de samme oplysninger som for Netbank (navn, adresse, e-mail). Bankkonto er Norda Roskilde Reg. nr: 2280, Konto: 4384950707. Der skal betales særskilt for hver person.

I butikken kan I udfylde en papirblanket med navn for hver person, og betale direkte. Gem kvitteringen (bon'en) og tag den med, til I har fået sæsonkortet tilsendt.

Tilmeldingsblanket kan downloades fra hjemmesiden www.sagnlandet.dk

Sagnlandets Venner SVLprogram - 2016

Laug og grupper holder normalt **laugsdage den anden lørdag hver måned**,
men det er bedst lige at checke

Obs nye e-mails

- **Stenalderlaug**
Athra Stenalderfestival luge 29-9-24 juli
Aktivitetsuger 27 og 31
Tilmelding til Laurent Mazet lma@sagnlandet.dk
 Følg med på vores Facebook-gruppe [Sagnlandet Lejres Stenalderlaug](#)
 Lauges kontak: Lilith G. C. Andersen, tlf 27123281 lilith_gca@hotmail.com
- **Jemalderlaug** Lauges kontak i sommer Mette Bendsen jemalder@sagnlandet.dk
 Facebook: Sagnlandet Lejres Jemalderlaug
- **Vikingelaug**
Vikingeting holdes i uge 28
 Kontak Jutta Eberhards vikinger@sagnlandet.dk
 Facebook: vikingelaug Ravnebjerg
- **Landbohuse** Kontak Kaj Nielsen landbohuse@sagnlandet.dk
- **Harpestrings Have** Kontak Birgit Green harpestring@sagnlandet.dk
 Laugsdage og arbejdsdage i ugen efter behov og aftale
 Hjemmeside <http://harpestringshave.dk>
- **Smedelaug** Kontak Holger Frankjær smede@sagnlandet.dk
 Facebook: sagnlandets smedelaug

Ønsker du at blive medlem af et laug eller gruppe, bedes du selv kontakte dem.

Oplysninger om Venneforeningen findes på Sagnlandets hjemmeside

www.sagnlandet.dk/ under *om Sagnlandet*

Du kan maile til foreningen på

svl@sagnlandet.dk

Formanden er Ulla Pinborg